

ŠTĚPÁNOVinky

oficiální zpravodaj obce Štěpánov nad Svratkou

www.stepanovnadsvratkou.cz

ročník X. - č. 3 - září 2013

zdarma

ÚVODNÍK

„Podzime, podzime, už zas nosíš deště.“

Pěkně Tě prosíme, počkej chvíli ještě“.

V září začíná škola, končí léto – začíná podzim. A to prý mělo být „babí léto“ s teplotami nad 20 °C. Avšak navzdory všem příjemným předpovědím „rosniček“ a anglických a amerických klimatologů, jsme se prozatím potýkali s uplakanými dny a choulili se do teplého oblečení. Letošní září spíše připomínalo konec října a listopadový dušičkový čas.

Přesto nám příroda přichystala něco jiného – plné košíky hub, které rostly prostě všude. V houštinkách, vysokém lese, na mezi a cestách – na těch nejnečečkanějších místech. Úplně mimo mykologické chápání. Dokonce i úplný netaentovaný sběrač, jako jsem já, je musel najít.

Letošní podzim budu mít už navždy spojený s tímto houbařským zážitkem. Ale těším se i na něco jiného. Na blížící se Hody ve Štěpánově, které mi připomněly mého dědu z Tahit, který se právě v tento čas chystával jít s kozou ke kozloví. Byla to úžasná legrace, hlavně ta příprava. Kozu byla totiž často dost vzpurná a tvrdohlavá, nechtěla se nechat odvléci k „ženichovi“. Někdy naopak hnala dědu tak, že ji sotva stačil. Když se však muselo

za kozlíkem do vzdálenější vesnice, koza se prostě naložila do auta. Důležitě vystrkovala během cesty hlavu z okna a pomekávala na kolemjdoucí. A když se mise zdařila, vůbec nevadilo, že babička dezinfikovala vnitřek vozu několik týdnů. Dnes by jistě ocenila současné kosmetické přípravky, které mnohdy odstraní i ty nejstrašnější oděry. A na jaře byla kůzlátka!

Hody, někde říkají také Posvícení, jsou u nás ve Štěpánově spojeny se stavěním opentlené máje na náměstí, s průvodem ortelníků, stárků a muzikantů zvoucích na vynesení rozsudku nad hříšným beranem, ale také se závěrečnou jízdou „pardóna“ na koni. Nechybí ani hodová veselice a druhým rokem se obnovilo tzv. „Tlučení kačera“. Hody jsou také spojeny s dobrým jídlem, pitím a tradiční dozatova vypečenou husou.

Toto podzimní číslo Štěpánovinek je proto věnováno vzpomínkám na léto, hodům a jejich tradicím, škole, pozvánce na kulturní akce, historii, činnosti veřejných spolků a v neposlední řadě informací z jednání zastupitelstva obce.

A tak podzim skutečně nepočká. Ať je tedy krásně barevný, voňavý – ne uplakaný! Prý nás čeká krutá a dlouhá zima!

-MCH-

SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané!

Letošní podzimní čas přináší nejen výkyvy počasí, ale rovněž nám naložil mimořádnou povinnost přijít k volebním urnám předčasně a zvolit opět naše zástupce do Poslanecké sněmovny ČR. Není nikde zaručeno, že tak, jak si počínala předchozí garnitura, nebude činit i garnitura nově zvolená. Vše záleží na mravním uvědomění kandidátů, kteří se rozhodli sloužit ne zájmům svým osobním, firemním, či jiným, ale chtějí rozhodovat správně pro rozvoj naší domoviny

a ve prospěch všech jejich občanů. Přeji nám všem, abychom zvolili co nejdůvěryhodnější kandidáty, ať si vybereme kteroukoli stranu, či hnutí, aby se život v naší zemi zase vrátil do normálních kolejí a nebyli jsme bombardováni neuvěřitelnými eskapádami nezodpovědných a všeho schopných jedinců.

U nás ve Štěpánově musíme ze dne na den řešit spoustu problémů a úkolů, které život v obci jeho občanům ve výsledku zpříjemní a zkvalitní. Proto nás ještě do konce roku čeká několik sta-

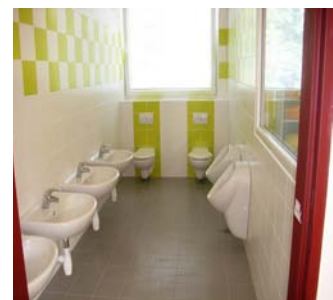
vebních úprav, které na některých místech v obci omezí, případně znemožní pohyb občanů. Prosím všechny, kterých se to bude týkat, aby měli trpělivost a omezení v některých lokalitách krátkodobě, či někde déle strpěli. Tato situace vznikne na Dolním konci u hasičské zbrojnice, kde dojde k budování vodovodní a kanalizační přípojky do hasičky. V těchto místech bude muset být ulice na jeden až dva dny uzavřena pro průjezd automobilů. Všichni obyvatelé v této lokalitě budou osobně upozorněni, kdy tato akce nastane. Další lokalitou bude místo na náměstí, kde bude rovněž zbudována přípojka na nově rekonstruovaný stánek. Rekonstrukce stánku také omezí pohyb lidí a žactva, kteří zde čekají na autobusy. Věřím, že omezení nebude trvat dlouho a stavebníci se setkají se vstřícností našich občanů. Malé omezení čeká i návštěvníky OÚ, kterému budou v nejbližší době sanovány základy zdiva proti vlhkosti. Ač se zima blíží, věřím, že se vše podaří do jejího příchodu dokončit. Oprava věže kostela byla již téměř dokončena a myslím, že nemůžeme litovat vynaložených prostředků, na kterých se podílela také obec, protože dominanta obce opět září v plné kráse. Určitě patří velký dík celé řadě farníků, kteří přispěli svou vlastní dobrovolnou pomocí při dokončovacích pracích.

V průběhu letních prázdnin došlo

k zásadním stavebním úpravám v budově ZŠ a MŠ ve Štěpánově, aby od letošního září mohlo nastoupit do mateřské školy namísto 28 dětí, dětí 40. V průběhu přestavby vznikla nová ložnice místo sborovny ZŠ a původní ložnice se přeměnila na hernu MŠ. V rámci úprav bylo rozšířeno sociální zařízení 1. NP školky a byly odděleny jednotlivé požární úseky, proto vznikl nový únikový východ v přízemí. Chtěla bych touto cestou znova poděkovat všem zaměstnancům školy,

Nová ložnice v MŠ

Sociální zařízení v MŠ

kterí se podíleli na závěrečném úklidu upravených prostor, neboť museli věnovat spoustu práce tomu, aby 2. září mohla školka své nové prostory otevřít. Velký dík patří také panu řediteli školy Mgr. Dufkovi, který přestavbě věnoval velkou část prázdnin. Od 26. září vzniknou dvě plnohodnotná oddělení a věřím, že několik let mohou rodiče předškolních dětí využívat toto zařízení bez omezení.

Ráda bych se ještě zmínila o nové možnosti odkládání nadbytečného textilu z našich domácností. Od září můžeme odkládat starý textil do nového kontejneru bílé barvy, který byl umístěn před penzion Hodůnka. Kontejner bude firma REVENGE a.s.

Opravená věž kostela

SLOVO STAROSTKY - pokračování ze str. 1

z Boskovic vyvážet pravidelně každý týden. Umístění, vývoz i servis kontejneru je zdarma, naopak obec za jeho umístění ve svém teritoriu získává každoročně 1 000,- Kč do svého rozpočtu. Jak garantuje firma, sesbírané oděvy jsou z 96 % recyklovány pro následné použití v automobilovém, strojírenském, či stavebním průmyslu, nemalá část je vytříděna pro využití v charitativních a neziskových organizacích.

Charita Žďár nad Sázavou nabízí našim občanům celou řádku služeb a já bych ráda vyzvala všechny občany, aby se na mě obrátili, pokud by chtěli těchto služeb využívat. Obec Štěpánov nad Svratkou by začala v této oblasti

s Charitou Žďár n. S. spolupracovat, abychom našim nejstarším a nejpotřebnějším občanům pomohli, když už jejich vlastní síly nestačí. Letáček naleznete v tomto čísle zpravodaje.

Poslední věc, kterou mám na srdci v dnešní promluvě, je výzva všem občanům, kteří hledají dlouhodobě zaměstnání a nenalézají. Od jara příštího roku přijme Obecní úřad ve Štěpánově nad Svratkou nového pracovníka pro práci při úpravě veřejných prostranství a údržbě obecních budov. Zájemci hlaste se na OÚ, kde vám rádi sdělíme další podrobnosti. Krásné podzimní dny!

Šárka Kunčíková

OBLASTNÍ CHARITA
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

OBLASTNÍ CHARITA

POBOČKA BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM

Posláním je zajistit lidem s postižením nebo dlouhodobě nemocným podporu při naplňování jejich potřeb v jejich přirozeném prostředí.

ZÁKLADNÍ ČINNOSTI

- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně
- pomoc při zajištění stravy
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

FAKULTATIVNÍ SLUŽBY

- půjčovna kompenzačních pomůcek
- doprava
- duchovní péče

ZÁJEMCI O VYUŽITÍ SLUŽEB HLASTE SE NA OÚ
VE ŠTĚPÁNOVĚ NAD SVRATKOU

VZKAZY Z REDAKCE

Fotíte rádi - uvítáme vaše okamžiky zachycené fotoaparátem do fotogalerie Štěpánovinek. Své dotazy a fotografie můžete zasílat na adresu stepanovinky@seznam.cz, fotogalerii najdete na webových stránkách obce: www.stepanovnadsvratkou.cz, www.stepanovinky.rajce.idnes.cz. Místní knihovna oznamuje, že je možné využívat bezplatné připojení k internetu.

Výpis ze zasedání Zastupitelstva obce
Štěpánov nad Svratkou - 18. 9. 2013

Starostka obce zahájila jednání ZO. Přítomno: 14 členů, omluvena Mgr. Boháčová.

Po volbě členů návrhové komise, zapisovatele a ověřovatelů zápisu byly do jednání schváleny další body jednání - Rozšíření kanálů o TV Děčko; - Nabídka slavnostních vlajek pro obec; - Plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací 2013; - Žádost o prodloužení doby veřejného osvětlení - Chudinky, Tahiti, Bystřičák do 2. hodiny ranní, případně celou noc; - Žádost o finanční příspěvek pro soubor Borověnka. ZO bylo seznámeno s kontrolou usnesení z minulého jednání ZO obce

Starostka přednesla zprávu o činnosti RO k 18. 9. 2013:

Starostka informovala o finančním přehledu ŠtĚKULE: Honoráře: 29 790,-; Občerstvení účinkující: 17966,-; Příjmy: 19745,-; dotace obce: 28 011,-.

RO doporučuje zvážit příští rok pořádání podobné akce v souvislosti s poutí v červenci.

RO byla seznámena s přesným termínem konání výstavy Památník Hodonín - průsečík tragických osudů 1940 - 1950 - od 20.9.2013 do 4.10.2013. Každý všední den v přísálí KD od 9 - 15 hodin, klíče na požádání na OÚ. Starostka seznámila RO s dopisem V Hatěli, který vypracovává dokumentaci pro stavbu vodních nádrží H. Kohoutkové - RO souhlasí se zasažením stavbou u pozemků lesa v k.ú. Štěpánov nad Svratkou 408/1; souhlasí s umístěním potrubí na pozemku obce v délce cca 4 m na pozemku 445/1; RO nesouhlasí se sanací obecního pozemku 445/1, na který by byla vyvezena zemina vytěžená z prohlubní pro nádrže.

RO byla informována o povodňové situaci na řece Svratce ve dnech 24.6 - 26. 6. 2013, byl proveden zápis o 1. SPA na Svratce ve Víru. RO souhlasí se zakoupením pytlů, které budou k dispozici při ohrožení povodní.

Ostatní stavební akce: stánek, hasička, cesty; projekt byty MŠ - cenová nabídka na vodo a kan. přípojkou 157 034 Kč, jednání s BVK o povolení výjimky na betonovou šachtu u vodovodní přípojky. V nejbližší době zahájení přestavby. Hasička - připravena podlaha a otvor na vodoměrnou šachtu. Příprava pro budování

přípojek. Projekt byty MŠ - připraveny podklady a čeká se na vyhlášení dotací.

Vývoz jímek - smlouva na čištění s BVK, podmínky domluveny. Nepřipojené nemovitosti vyzvány k neodkladnému připojení; další výzva půjde domům mimo dosah kanalizace, které musí doložit, jak nakládají s odpadními vodami a mají v kolaudačním rozhodnutí utěsněnou jímku; zbytek nemovitostí bude řešen poté. Paušál stočného na os/rok cca 1000Kč.

Mostek u Vrbků - materiál nakoupen, jednání o bezúplatném převodu mostního provizoria.

Návrhy dvou smluv na zřízení věcného břemene u pozemků, přes které vede stavba „VTL Štěpánov - Nedvědice“, realizovaná v roce 1996. Stavba nebyla majetkově vypořádána, nebyla ošetřena věcnými břemeny, společnost JMP Net, s.r.o. chce tuto skutečnost narovnat. RO smlouvy schválila.

Umístění zařízení pro internetové připojení O2 - optický kabel - průzkum provozu.

Nabídka spolupráce s firmou Revenge, a.s. Boskovice na umístění textilního kontejneru zdarma pro občany pro odkládání nepotřebného textilu, obci firma ročně uhradí 1000 Kč.

Informace o jednání na Živnostenském úřadu a se zástupci KHS ohledně maringotky na Tahiti a v Olešnici.

Informace o proplacení nákladů za odchyt psa - paní Smejkalová, pan Augustýn obci uhradil částku 7 400 Kč.

RO schválila rozpočtové opatření č. 5/2013.

Ing. Dufek předložil projekt na rekonstrukci koupaliště, finančně náročné - projekční firma pohlídá možnosti získání dotací - správný titul zadání projektu.

Informace o kulturní akci pro děti „Než školní zvonek zazvoní“ - 31. 8. 2013 na koupališti - rozloučení s prázdninami s řadou atrakcí nejen pro děti.

Pozemek Komunitní kompostárny - ZO bude předložen návrh na koupi pozemku kompostárny na nejbližším zasedání ZO.

Rada obce schválila nákup map v rámci projektu Malované mapy. Starostka seznámila prostřednictvím Výroční zprávy Charity Žďár nad Sázavou s nabídkou pe-

Výpis ze zasedání Zastupitelstva obce - pokračování ze str. 2

čovatelských služeb.

Rada obce bere na vědomí zaslání finančního příspěvku na povodňe obci Hořín ve výši 30 000 Kč.

Digitalizace v k.ú. Olešnička – k nahlédnutí od 7. 10 – 18. 10. 2013 RO vzala na vědomí oznámení o dokončení obnovy katastrálního operátu a jeho vyložení k veřejnému nahlédnutí.

Plán financování a obnovy vodovodů nebo kanalizací - v nejbližší době nepočítáme s větší investicí do kanalizační sítě.

RO schválila nařízení obce č. 1, kterým se vydává Tržní řád obce Štěpánov n. S. Diskusní odpoledne na téma – Ekologie ve slévárně Železářny Štěpánov – pozvánka pro ZO i občany obce – možnost diskuse se zainteresovanými odborníky – reakce na stížnost místního občana. K nahlédnutí budou zprávy o kontrolách spadu emisí do okolí aj. - 10. 10. 2013 od 16 h v železárnách. Vhodné je svou účast přihlásit do 7. 10. 2013 u paní Havlíkové, tel. 566 591 129, e-mail: lenka.havlikova@zelezarny.cz – dle počtu přihlášených bude vybráno místo pro diskusi.

Pozvánka na Hody, Tlučení kačera.

ZO schválilo Rozpočtové opatření č. 5 – příjmy/19 366 Kč, výdaje/13 500 Kč a Rozpočtové opatření č. 6 – Příjmy/166 000 Kč, výdaje/54 600 Kč.

Starostka seznámila ZO s výsledky Závěry ročního auditu ZŠ a MŠ Štěpánov n. Svr. za rok 2012 – bez výhrad. Dále seznámila ZO s plánem veřejnosprávní kontroly – finanční komise a pověřením inventarizační komise – listopad 2013.

ZO vzalo na vědomí informace o rozšíření kapacity MŠ stavební úpravou

Proti původnímu plánu – velké problémy s rekonstrukcí díky požadavkům hasičů na únikové zóny. Kapacita MŠ byla navýšena k 1. 9. 2013 na 40 dětí, provoz další třídy započne 26. 9. 2013. Finanční vyrovnání bude vyšší dle původního rozpočtu stanoveného na 330 000 Kč. Starostka bude o konečných nákladech informovat.

ZO schválilo smlouvu o bezúplatném převodu nemovitosti č.j. ZSVM/BZR/3345/2013-BZRM, a to pozemku pozemkové parc. č. 110/1 v obci Štěpánov

nad Svratkou a k.ú. Borovec, z vlastnictví ČR s příslušností hospodařit pro ÚZSVM do vlastnictví obce Štěpánov nad Svratkou.

ZO vzalo na vědomí informace o ukončení stavby Rekonstrukce mostu na silnici č. 19 – 3. 10. 2013 proběhne v noci zátěžová zkouška, 8. 10. 2013 kolem poledne proběhne oficiální zahájení provozu s omezením rychlosti – dokončovací práce na úpravě okolního terénu.

ZO vzalo na vědomí informace o probíhající Změně č. 1 Územního plánu obce Štěpánov nad Svratkou. Proběhlo jednání s Ing. Strakou – dodány další žádosti – Ing. Štarha a paní Štarhová.

ZO schválilo žádost Antonína a Alžběty Rohlíkových o odkoupení pozemků na parcele č. st. 67 v k.ú. Olešnička výměře 19 m2 pod rekreačním objektem za 80 Kč/ m2 a pozemku na parcele č. 251/12, ostatní plocha o výměře 397 m2 v k.ú. Olešnička za 35 Kč/ m2.

ZO schválilo žádost pana Miloše Šikuly o odkoupení pozemku na parcele č. st. 86 v k.ú. Olešnička o výměře 27 m2 pod rekreačním objektem za 80 Kč/m2 a pozemku na parcele č. 251/18, ostatní plocha o výměře 315 m2 v k.ú. Olešnička za 35 Kč/ m2.

ZO schválilo žádost pana Josefa Sedláka o odkoupení pozemku parc. č. st. 179 v k.ú. Štěpánov nad Svratkou, o výměře 24 m2 pod garáží za 35 Kč/ m2.

ZO schválilo žádost o odkoupení pozemku na parcele č. st. 18 v k.ú. Borovec o výměře 25 m2 pod kolnou na nářadí – Josef Vrbka za 35 Kč/m2.

ZO schválilo ceny jednotlivých bytových jednotek v bytovém domě č.p. 25 v navržené výši s předkupním právem současných nájemníků.

ZO stanovilo ceny takto: byt č. 1 - 350 000 Kč, byt č. 2 - 340 000 Kč, byt č. 3 - 350 000 Kč, byt č. 4 - 385 000 Kč.

ZO schválilo žádost MRS MO o finanční příspěvek ve výši 2000 Kč na rybářské závody mládeže.

ZO schválilo rozšíření kanálů o TV Děčko digitálním způsobem a platbou 12 500 Kč za pořízení multiplexu.

ZO schválilo nákup slavnostních vlajek – 1 ks obecní slavnostní, 1 ks obecní znak, 1 ks státní znak, 1 ks slavnostní prapor ČR, 1 ks

slavnostní stuha.

ZO schválilo Plán financování obnovy vodovodu nebo kanalizací na rok 2013.

ZO schválilo Žádost obyvatel v lokalitě Bystřičák, Chudinky, Tahiti, Borovec i Močidla o pro-

dloužení doby veřejného osvětlení do 2. hod. ranní.

ZO schválilo žádost o finanční příspěvek na činnost souboru Borověnka ve výši 5 000 Kč.

*Šárka Kunčíková
starostka obce*

Výstava - Památník Hodonín – průsečík tragických osudů 1940 – 1950 – od 20.9.2013 do 4.10.2013. Každý všední den v přísálí KD od 9 – 15 hodin, klíče na požádání na OÚ.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narozené děti:

**Aneta Kotlánová, Kryštof Lukášek, Ondřej Lukášek
Jubilanti :**

Významné životní jubileum oslaví v měsících září – prosinec 2013 :

**Hřebíček Rudolf, Stárek Jaroslav, Havelka František, Matoušek Josef, Ostrýžová Ludmila, Humpolíčková Dana, Matyšek Jindřich, Vácha Jaroslav, Plášilová Irena, Frumolt Karel, Lukášek Jiří, Ostrýžová Marie, Nečesánková Marie, Danielová Vlasta, Poláková Marie, Procházka Josef, Dufková Marie
BLAHOPŘEJEME!**

Pozvánka na hodové veselí

Štěpánovské hody budou probíhat ve dnech

12. – 14. října.

Sobota 12. 10. – stavění májky a večerní předhoda veselice s kapelou ANNA ROCK

Neděle 13. 10. – stárci a ortelníci zvou „Štěpánáky“ na vynesení soudu nad hříšným beranem, kolem 15 – 15.30 h – kazatel káže o špatných skutcích berana, poté „stětí“ a „pardón“

Pondělí 14. 10. v 18 h na náměstí u májky – „Tlučení kačera“ Pozn. Sledujte plakáty, kde budou přesné časy konání hodového veselí.

Přípravenost dítěte na vstup do základní školy – „Maminko, tatínku, za rok už budu školákem“!

Poslední dobou nás média neustále informují o nedostatku míst v mateřských školách a o tom, jak důležitý je pobyt dítěte v tomto zařízení a následně jeho příprava na vstup do školy základní. S médii se i já ztotožňuji, ale poslední informace v televizi, konkrétně reportáž televize PRIMA, mě uvedla do velikých rozpaků.

Byla o tom, jak se v předvolební kampani téměř všechny politické strany předhánějí v tom, zda uzákonit poslední ročník v mateřské škole jako povinný, či zda nechat rozhodnutí docházky na svobodné vůli rodičů, a nebo ho nechat povinný jen pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí – tzv. „sociálky“, jak se mnohdy tito jedinci, často neprávem, označují.

Cožpak děti jsou selektovány na ty, co žijí v přepychu a mají hmotný nadbytek všeho, na co si jen ukáží? A na ty, co třeba ne vlastní vinou, tyto možnosti nemají? A nebo na ty, co mají třeba jinou národnost, rasu či komunitní společnost?

Děti jsou všechny stejné, liší se jen ve vzhledu, psychice, genetických dispozicích, ale duši – tu mají při příchodu na svět a nejméně do tří let, naprosto čistou a nevinou.

To, že někteří „uvědomělí“ rodiče dělají ze svých ratolestí něco nadřazeného a vyčleňují je ze společnosti ostatních dětí, byť i z jiného sociálního prostředí, by zasluhovalo opovržení. Je mi těchto dospělých upřímně líto.

Všechny děti by proto měly mít přístup do vzdělávacího prostředí naprosto stejné svobodně. Vzhledem k nedostatku míst v mateřských školách, se však přikláním k povinné docházce od 5 – 6 let, ať už formou pravidelné docházky nebo pravidelných odborných konzultací s dětmi bez účasti rodičů (např. 4 hod. týdně v odpoledních hodinách). Předškolní přípravu tak pokládám za velmi důležitou!

Často se setkávám s rodiči, kteří jsou doslova „poplašení“ tím, co by jejich holčička či chlapeček měli umět, než zasednou do školních lavic. Dokonce jsem zaslechla maminku, jak nutí své dítě kreslit lidskou postavu se všemi možnými a nemožnými detaily slovy – „nevezmou tě do školy, když nebude na ruku pět prstů“...

Existuje celá škála testů, kterými se dá zjistit úroveň školní zralosti, ale v žádném případě bych tyto testy nepřeceňovala. Vždyť někteří dovedou nakreslit úplně vše, ale nejsou zdatní v sebeobsluze, druzí zase umí číst, ale neumí kreslit – prostě mezi dětmi jsou rozumové, tělesné, psychické i motorické dovednosti odlišné. Je na učitelce v MŠ, pediatrovi, někdy třeba i psychologovi, kteří dokáží posoudit, nakolik bude

dítě v ZŠ úspěšné a doporučí rodičům odklad školní docházky. Vše se ale děje ve spolupráci s rodiči.

A jaká jsou tedy kritéria?

-tělesná a psychická zralost – tu nejlépe posoudí pediatr v konzultaci s rodiči

-sociální zralost – tím se rozumí úroveň zdvořilostních návyků, schopnost přizpůsobení se různým situacím, udržování pořádku kolem sebe, nebojácnost, umění bez ostychu navázat kontakt s jinými lidmi než rodiči, schopnost dodržování pravidel řádu vůči jiným dětem...

-úroveň volných vlastností – schopnost sebeovládání, spolehlivost, pozornost, umění soustředit se na jednu činnost delší časový úsek – nejméně 20 minut, schopnost vyjednávání, naslouchání druhému, motivace k získávání dovedností a učení...

-úroveň jazykových dovedností – přiměřená slovní zásoba, výslovnost, reprodukce čteného textu – pohádky, úroveň výslovnosti hlásek, správnost mluveného projevu, povědomí o gramatické stavbě jazyka

-přiměřenost rozumových schopností – dovednosti matematické, poznatky o okolním světě a přírodě, pamětní schopnosti, rytmické schopnosti...

-úroveň sebeobslužných činností a hygieny – samostatnost těchto činností, rychlost, správnost, manipulace s přiborem, úroveň stolování...

-úroveň jemné motoriky – správné držení tužky, příboru, uvolněnost ruky a zápěstí – příprava na psaní, střihání, skládání, nalepování – čistota při práci, přesnost, vystříhování, zavazování smýček...

Vyjmenovala jsem jen to nejzákladnější, a přesto se mnozí z vás zaleknou výčtu těchto kritérií a požadavků na dítě. Věřte, vaše děti je už i teď ale ve velké míře opravdu zvládnou. Umí i některé věci navíc – práci s počítačem, audio technikou, mají dostupnou výuku cizích jazyků...

Co ale dnešním dětem chybí, bez rozdílu sociálního prostředí, je kázeň a sebeovládání, schopnost naslouchat druhým a zejména pak jazyková úroveň mateřského jazyka.

Co je platné, když děti anglicky pokřikují pozdravy na kolemjdoucí, když při vyslovení pozdravu v mateřském jazyce šišljají tak, že je vám do pláce.

Mgr. M. Chalupníková
30 let praxe zejména v MŠ

FOTOREPORTÁŽ - ROZŠÍŘENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

ŠTĚPÁNOVŠTÍ RODÁCI A OSOBNOSTI

7. RNDr. Adolf Polák

(24. 3. 1909 Štěpánov - 28. 1. 1982 Praha)

Učitel, geolog a mineralog, autor odborných knih i populárních článků.

Pocházel z rodu známého štěpánovského cementáře. Vychodil štěpánovskou školu, v letech 1924 - 1928 absolvoval učitelský ústav a pak učil na různých školách v okrese Nové Město. Učil i v Bystřici, odkud přišel jako učitelský čekatel 1. 3. 1933 do Štěpánova, ale už 1. září odchází na místo správce školy na Lískovec. Adolf Polák si posteskl, že za dva roky (1933-1935) v Lískovci nenalezl člověka, u něhož by se mohl stravovat. Lidé mu „ztrpčovali školní práci a pobyt v obci. Tím vším usnadnili mu velmi loučení s dosavadním působišťem.“

Zájem o vlastivědu ho vedl k vydání *Vlastivědy Novoměstska a Dolování na Novoměstsku* (obě práce vyšly v roce 1934), kde těží hlavně ze znalostí štěpánovského rudného revíru. Oženil se s učitelkou Marií Priesnitzovou a ve Štěpánově měl trvalý pobyt až do roku 1949.

V létě 1935 byl jmenován definitivním učitelem a správcem školy v Ubušínku, odešel však raději na československou doplňovací školu do Lublaně. V letech 1935 - 1941 tak učil na českých školách u zastupitelských úřadů v Jugoslávii, konkrétně v Lublani, Záhřebu a Bělehradě. Po okupaci Jugoslávie se vrací do vlasti a koncem války se zapojuje do výcviku civilních hlídek ve Štěpánově. Učil ve Víru (1941 - 1944) a ve Štěpánově (školní rok 1944 - 1945), výjimečnou vojenskou službu odsloužil od 5. 6. do 15. 12. 1945 a ač byl od 2. 2. 1946 uvolněn pro pražský geologický ústav, měl až do 30. 4. 1948 na štěpánovské škole placenou dovolenou.

Kromě učitelské činnosti se zajímá i o geologii a v roce 1946 přichází do Státního geologického ústavu. Pracoval na soupisu lomů, účastnil se výzkumu ložisek a v oblasti inženýrské geologie píše posudek o geografii Vířské přehrady. Externě přitom studoval a v roce 1950 dosáhl doktorátu přírodních věd.

V roce 1952 přichází RNDr. Polák do Nerudného průzkumu v Brně do funkce hlavního geologa. V roce 1958 se vrací do geologického ústavu a uplatňuje se jako ložiskář - nerudař při sestavování generální mapy ČSSR. V roce 1963 byl jmenován členem Komise pro klasifikaci zásob ložisek nerostných surovin. Stal se obecně uznávaným odborníkem, respektovaným v řadě studií a posudků. Z politických důvodů, třikrát odmítl vstoupit do KSČ, však nemohl vykonávat významnější vědecké funkce.

Jeho nejvýznamnější vydanou prací jsou *Nerudné nerostné suroviny* (1965), kde shrnuje údaje o všech nerudných surovinách v ČSSR. O jeho práci bývá velký zájem i v zahraničí.

Ač dr. Polák přesídlil trvale do Prahy, přesto se do Štěpánova rád a často vracel. Osobně na svoji chatu, ale i ve svých pracích. Regionu věnoval už zprávu o pegmatitové žíle v Rožné (1943) a později oblíbenou odbornou brožuru *Nerostné bohatství Bystřicka* (1960). Psal posudek o geografii Vířské přehrady a upozorňoval na blízké uranové rudy. Ještě jako důchodce byl často zván na porady. V listopadu 1981 třeba zpracovával posudek na přiváděč pitné vody z Víru do Brna a upozorňoval na možné setkání tunelu se starými štolami. Znal všechna důlní díla v okolí jako žádný druhý a vracel se k nim až do konce života, i když ho už síly opouštěly. V pozůstalosti zůstalo množství rukopisných poznámek o historii Štěpánova, který nepřestal být jeho láskou. Nejlépe o tom svědčí výsledky jeho práce, kdy v okolí Štěpánova prolezl všechny štolý, studoval zde říční terasy a objevil několik pravěkých nálezů.

Zpopelněn byl dr. Adolf Polák v Praze, ale jeho ostatky odpočívají na hřbitově ve Štěpánově.

Hynek Jurman

PŘIPRAVUJEME

12. - 14. října 2013 Hody ve Štěpánově - sledujte samostatný leták
23. 9. - 4. 10. 2013 Výstava- Hodonín - Průsečík tragických osudů 1940 - 1950

Listopad - Slavnosti světýlek - putování za pokladem

30. 12. 2013 ve 14 h. KD Štěpánov n. Svr. - Adventní koncert sboru
Labyrint a souboru Borověnka

Mikuláš a čert ve Štěpánově na náměstí

Předvánoční jarmark

Výstava Libora Bauera, amatérského malíře, rodáka ze Štěpánova n. Svr.

12. 1. 2014 -Zakončení doby vánoční v kostele sv. Petra a Pavla
ve Štěpánově nad Svratkou s nově nastudovaným programem
lelekovického chrámového sboru

Soustředění Borověnky- Na cestě do minulosti

Jak se již stalo tradicí, děti z Borověnky strávily týden na letním soustředění na Cikháji. Tentokrát jsme se přesunuli do minulosti a zavzpomínali si na dobu, kdy „prábáby našich pradědů byly ještě děti“. Celý týden byl ve znamení tradic a zvyků, tak jak dříve probíhaly během kalendářního roku. Zažili jsme

masopust, trhy, ale i rytířské hry či královský bál. Jednotlivá knížectví získávala zlatý poklad. A samozřejmě jsme také tancovali a připravovali se na vystoupení na hodech ve Velké Bíteši či Podzimním Pernštejně. Na nová pásma se můžete těšit na našich příštích vystoupeních.

Mgr. Bohumila Blechová

Soustředění národopisného souboru Borověnka na Cikháji

ŽELEZÁŘNY ŠTĚPÁNOV

Diskusní odpoledne na téma „Ekologie ve slévárně Železářny Štěpánov“

Vážení občané Štěpánova,

jménem vedení firmy bych Vás rád pozval k návštěvě našeho závodu za účelem **představení provozu z pohledu dopadu činnosti firmy na okolní prostředí** (zápach, prašnost, hluk, produkce odpadů).

Termín konání: 10.10.2013

Program:

16,00 hod. shromáždění všech zájemců o diskusi, následovat bude prohlídka areálu závodu včetně výrobních prostor.

Po ukončení prohlídky budou zodpovězeny dotazy, bude možno nahlédnout do dokumentace týkající se dané problematiky. Diskusnímu odpoledni budou přítomni nejen zástupci vedení firmy, ale také Ing. Jana Tříletá, poradkyně v oblasti ekologie a ochrany životního prostředí, která zodpoví veškeré odborné dotazy. Účast přislíbil také p. Ivo Dobrianskij z Oddělení integrované prevence a EIA Krajského úřadu kraje Vysočina.

Vaši případnou účast nám oznamte prosím nejpozději do 7. 10. 2013.

Kontakt: p. Lenka Havlíková, tel.: 566 591 129, e-mail: lenka.havlikova@zelezarny.cz

Milan Huták
výrobní a technický ředitel
Železářny Štěpánov, spol. s r.o.

HODY - POSVÍCENÍ

V podmínkách naší země bývalo posvícení jedním z nejoblíbenějších svátků prostého venkovského lidu. Byla to doba ideální k odpočinku, hodování a zábavě. Tradičně se připravovaly různé druhy pečiva, krmily se husy. V každé farnosti nebo vesnici se posvícení konalo v jinou dobu, každý týden se veselilo, a proto prý trpěla pracovní morálka. V roce 1787 vydal císař Josef II. nařízení, kterým chtěl tyto slavnosti sjednotit v jeden čas. A tak se tedy slavily třetí neděle v říjnu – havelské posvícení, protože má svátek Havel. Ale poddaní si

slavili dál svoje místní posvícení. Délka oslav byla různá – od sobotního rána až do čtvrtka, někde dokonce od neděle do neděle. Samozřejmě, že dlouho před tím tomu všemu předcházelo gruntování stavení a na dvorku. V tento čas se konávalo mnoho zasnub a hodně sňatků.

V pátek před posvícením se zabíjela kuřata, kachny a husy, aby bylo dostatek masa. Posvícenská husa byla důležitým symbolem hodů a musela být dobře vykrmená. Čím více sádla z ní bylo, tím lépe. Kvůli tomu se vymýšlely různé způsoby krmení. Někde

jí dávali do volete minci, prý aby hodně trávila. Jinde zase krmili husu šiškami zadělávanými s dřevěným uhlím. Aby měla husa žluté sádlo, dostávala kuřičky.

Obvykle v sobotu se stavěla ozdobená májka, která se musela přes noc hlídat před „podřezáním“. V neděli oslavy vyvrcholily průvodem stárků a hodovníků po vesnici, kteří zvali na vynesení rozsudku nad hříšným beranem, někde i kohoutem, kterého se chlapi snažili v nějakém stavení „ukrást“. Poté na návsi kazatel vylezl na nějaké vyvýšené místo

a začal „kázat“ o špatných skutcích berana – kohouta. Nakonec stáli beranovi – kohoutovi hlavu. Také se dodržovala tradice „Tlučení kačera, kohouta“, kdy se tito přivázali k tyči a dva muži se šátkem na očích a cepem v ruce se je snažili utlouci. Komu se to podařilo jako prvnímu, vyhrál. Tato brutální hra se ve Štěpánově nedodrжуje a v dnešních tradicích vše směřuje jen k obveselení zejména dětí.

Dagmar Šottnerová, Lidové tradice, Rubico Olomouc 2008
Pro Štěpánovinky upravila
M.CH.

Pokyny před zásahem

Mláď v akci

Z MINULOSTI ŠTĚPÁNOVA - 11

Hynek Jurman

11. KDYŽ PÁSL OVEČKY LEV
ANEŽ POTÍŽE FARÁŘOVY

Páter Lev Hlouch se narodil v roce 1859 v Židlochovicích, o čtvrtstoletí později byl v Brně vysvěcen na kněze a na jeden rok se stal kaplanem v Jedovnicích. Pak následovaly tři roky na faře v Doubravníku a 22. 7. 1888 se stal farářem ve Štěpánově.

„Nerad do Štěpánova šel a hodně let nerad tam byl, též fary se vzdával...“ čteme v Knize protokolů.

O tom, že služba v „revolučním“ Štěpánově asi nebyla lehká, svědčí i další slova v této pozoruhodné kronice: **„Zdejší slévači a dělníci vůbec a ostatní farníci po nich nasákli náboženskou lhostejností ba nepřátelstvím. Noviny kde jaké, jen žádné dobré, se ve farnosti čtou... Do kostela chodí jenom přespolní, ale daleko ne všichni, kteří by jít mohli. Farnost čítá přes 2 000 duší, ke sv. přijímání velikonočnímu i se šk. dětmi nejde jich ani 800. Souložníků veřejných je dost a dost, není vdavek, aby snoubenci nebyli delší čas, i leta, spolu již jako manželé žili... Stávky v železárnách houstly, slévači k úředníkům chovali se surově, rouhali se Bohu i vrchnosti. A to hrabě drží železářny z milosti, neboť na nich prodělává.“**

Farář Hlouch si dále stěžuje na výběr štoly, neboť lidé nechťeli platit za pohřby. Hasiči nechťeli v kostele smeknout, potíže pokračovaly s opravou fary, a když chtěl farář olivnit hraběte Mitrovského, uvěřil tento svým úředníkům.

„Socialističtí slévači co vydělají, utratí. Hned z rána pijí a masa a šunek a uzenin pojedí co dost v púst nepúst. Ale děti i žena chodí otrhané... Nekázeň ve škole je děsná,“ píše dále Lev Hlouch. Lidé neměli zájem cvičit se ve zpěvu a varhaník byl dobře placen, byl však podle faráře líný. Od počátku října 1909 však dosavadní varhaník funkci složil, takže jako samouk začal hrát četnický strážmistr Haška, o hrubé mši svaté sám farář.

Ten měl problémy se starostou Čuhlem, který mu se socialisty rozbil schůzi katolické jednoty. Hlouch si písemně posteskl: **„Starosta poučuje v hospodě občany, cože dělat, aby nebylo**

děti.“

Dále zaznamenal hlavu rodiny, která dětem dala přednášku: **„Ty se modlíš? Bůh ti dává jíst? Já ti dávám jíst! Pán Bůh tě stvořil? Já jsem tě udělal!“**

Nebo záznam slova děvčete: **„Kdyby v kostele něco rozdávali, šla bych.“**

„Cizoložstvo se ovšem množí,“ zaznamenal ještě farář.

Od roku 1898 vybíral farář sám poplatky za hroby a měl s tím další potíže. V roce 1900 musel farář až u soudu obhajovat své právo na travu ze hřbitova proti konkurenčnímu kostelnímu výboru a vyhrál.

O něco dříve, od 5. dubna do 20. června 1896, podnikl P. Hlouch pouť do Říma a odtud do Svate země přes Egypt, Damašek a Cařihrad. Dne 20. 5. 1909 se P. Hlouch zúčastnil v Říme svatořečení Maria Klimenta Hofbauera. Poslední Hlouchova věta v kronice se týká požáru kostela v září 1917 a jde o už zmíněnou citaci služby:

„Pro Boha nikam nejezděte. Mně je tak úzko!“

Za ní následuje razítko s datem 11. juni 1918.

Další osudy svého předchůdce už zaznamenal Vladimír Čapka. Krátce po požáru se jednalo o stavbě kostela a hned se koupilo stavební dříví. Pro neshody s Hlouchem však bylo od stavby upuštěno a dřevo se prodalo. Biskupství pak vedlo s Hlouchem proces až do 30. 4. 1922, kdy byl kaplan Čapka jmenován administrátorem. Hned se pustil do stavby, jednal s architektem Kopřivou i stavitelem Hutařem. Stavba rostla a Čapka se stal od 1. 6. 1924 farářem. Když se však v listopadu 1924 měl obnovený kostel světit, rezignoval Čapka na faru. Důvodem byl Hlouch, kterému se kdysi sice do Štěpánova nechtělo, byl tam dlouho nerad, ale nyní nechtěl odejít. Nakonec dostal Lev Hlouch faru v Nosislavi od Nového roku 1925, ale odešel ze Štěpánova až 1. dubna 1925. V Nosislavi zemřel 3. 5. 1931.

Vladimír Čapka se narodil 11. 1. 1891 ve Staré Břeclavi, na kněze byl vysvěcen 5. 7. 1914. Kaplanem byl v Jevišovicích, kooperátorem a administrátorem v Zámku Žďár, odkud šel do Štěpánova. Zasloužil se o výstavbu nového kostela, sám ze sbírek pořídil

Farní kostel těsně před dokončením asi v r. 1924

varhany, oltářní obraz a sochy. Odešel 1. 3. 1929 ze Štěpánova na místo faráře do Tikovic, kde je i pochován. Zemřel v Brně 11. 6. 1948. Ve školní kronice stojí poznámka, že P. Čapka zavedl obřady v české řeči.

Ani on však nebyl ve Štěpánově uchráněn problémů. Katolický ples se konal s křížem na zdi, pořadatelé ho pak na sále zapo-

mněli a kluci ze Sokola jej uráželi. Byly z toho tahanice v tisku.

Dne 3. 1. 1923 se 61 žáků odhlásilo z náboženství a kaplan obvinil učitele z teroru, ošklivé agitace, a protizákonného řádění. Učitelé jej žalovali k bystřickému soudu pro urážku na cti a Čapka zaplatil výdaje hned. V roce 1929 jej ve Štěpánově vystřídal P. František Augustin, který přišel z Fryšavy.

FK Železářny Štěpánov nad Svratkou informují

Za pomoci členů FK a finančnímu zabezpečení Železáren Štěpánov nad Svratkou a Obce Štěpánov nad Svratkou, byla na travnatém hřišti dokončena přístavba kabin s novým sociálním zařízením, sprchami a kabinou pro rozhodčí.

V přístavbě nechybí ani zasedací místnost a úklidové komory. V případě nepříznivého počasí se mohou fanoušci ukrýt před deštěm pod krásnou pergolou. Touto cestou bych chtěl poděkovat vedení Železáren Štěpánov n. Svr. a Obci Štěpánov n. Svr. za podporu a finanční pomoc, kterou nám věnovaly.

K vlastní činnosti fotbalového klubu je nutno připomenout úspěšnou minulou sezonu, kdy „A“ tým obsadil v krajské soutěži „A“ třídy druhé místo. V dosavadním průběhu sezony 2013/2014 je předpoklad, že naváže na úspěšnou loňskou, jak naznačují dosavadní výsledky. Vždyť po 6. kole „A“ třídy je s jednou porážkou zatím na druhém místě. Kádr pro letošní sezonu zůstal nezměněn a rovněž na postu trenéra zůstává vše při starém.

„B“ tým nám v loňské sezoně příliš radosti neudělal. Umístil se na 6. místě základní skupiny. Letos došlo k hráčským změnám a „B“ tým byl posílen o čtyři nové hráče. Cílem týmu je postup do okresní soutěže. Věříme, že tento cíl se podaří splnit.

FK Železářny Štěpánov nad Svratkou informují

pokračování ze str. 7

Žáci si v letošním roce vedou se střídavými výsledky. Věříme, že do budoucna se kádr žáků rozšíří a tím se dostaví výraznější výsledky. Do letošní sezony jsme nepřihlásili dorostenecký tým z důvodu nedostatku hráčů. Věříme, že v té příští se situace zlepší a dorostenci opět vyběhnou na trávník.

Zároveň bych Vás chtěl všechny pozvat na hodovou zábavu, která se uskuteční dne 12. října ve 20 h v Kulturním domě ve Štěpánově. K tanci a poslechu hraje skupina ANNA – ROCK. V neděli 13. října proběhnou vlastní hody se souzením berana v 15. 30 h pod máj. V pondělí 14. října se sejdem v 18 h na náměstí při obnoveném „Tlučení kačera“.

Miloš Havelka

Vařím s úsměvem

Není to asi žádná novinka,
že potěší mě každá blbinka,
moc často se mi ale nestává,
že směje se na mne budoucí potrava !!

Než jsem foťák objevila,
málem ten oběd připálila,
recept na dobrou náladu najít neumím,
ale o úsměv se s vámi ráda podělím.

Lenka Malá

ANDULČINA CUKETA

INGREDIENCE:

500g kuřecích prsou, 1 střední cuketu, 1 cibuli, 1 papriku,
kousek pórků, olej, sůl, adžika(nebo jiné oblíbené koření)
drcený kmín, 150g tvrdého sýra, 250 těstovin .

POSTUP:

Těstoviny uvaříme obvyklým způsobem a scedíme .

Na rozpáleném oleji necháme zesklivatět pokrájenou cibuli , přidáme maso nakrájené na kostičky, okořeníme a za stálého míchání opečeme . Pak osolíme a přidáme na kousky pokrájenou cuketu, papriku a pórek. Okmínujeme, promícháme, podlijeme troškou vody a asi pět minut podusíme . Pak vmícháme okapané těstoviny , směs přemístíme do pekáče vytřeného olejem, posypeme nastrohaným sýrem a dáme na 10 minut zapéct pod trouby / 200 stupňů /. Místo masa můžeme použít houby , popřípadě obojí . Dobrou chuť .

Recept zaslala redakci Anna Nepejchalová

ŽENY V LÉTĚ

Léto má každá opravdu ráda!
Pobavila nás opět plaviáda.
Zábavu jsme letos nepořádaly,
loni byl o ni zájem velmi malý.
Hasičům jsme pak jejich hrátky
zpestřily exkurzí do pohádky.

Aby si i naše rodiny léto užily,
do ZOO jsme všichni vyrazili.
Nastává čas podzimních plískanic,
pomůžete vymyslet těch akcí
víc ?

Lenka Malá

Plaviáda 2013

Než školní zvonek zazvoní

Sedět několik hodin denně u počítače či u televize je stále častější jev již u malých dětí, proto jsem velmi ráda, že v naší obci probíhá během celého roku řada programů, které mají děti vylákat na čerstvý vzduch, aby se protáhly, zasoutěžily si, pobavily se s kamarády a domů si odnesly kromě sladkostí i spousty zážitků.

Zábavné odpoledne „Než školní zvonek zazvoní“ bylo letos připraveno ve spolupráci SDH, ČSŽ a OÚ v sobotu 31. srpna. U vchodu do areálu koupaliště všechny malé účastníky přivítala pirátka s prvním soutěžním úkolem. Za průlez tunelovou housenkou čekala na každého odvážlivce sladká odměna. Ta následovala i u ostatních soutěžních stanišť. U modrého Fešáka se v nafukovacích rukavicích nasazovaly korálky, u medvědice se zase povalovaly kužely s kbelíkem na hlavě. O kousek dál se děti trefovaly míčky do nádoby s vodou nebo střelily pod zkušeným dozorem ze vzduchovky do terče. Po splnění všech náročných disciplín následovalo občerstvení. Párek v rohlíku dodal potřebnou energii na zdolávání lanového žebříku, po kterém se děti dostaly na největší atrakci celého odpoledne - na velkou nafukovací skluzavku. Zatímco drobtina dováděla na skluzav-

ce, dospělí si mohli vybírat z připravených dobrot. K výběru byla tradiční klobása a uzené, chutný bramboráček nebo třeba ledová káva.

Druhá polovina sobotního odpoledne patřila dětským hasičům. Malí hasiči s netrpělivostí čekali, až se přezene náhlá dešťová přeháňka, aby předvedli požární útok. /foto na str. 6/ Svůj úkol splnila obě družstva na výbornou, oheň byl rychle uhašen. Nejen za tento výkon, ale i za skvělou účast v několika hasičských soutěžích v okolních obcích na ně čekalo překvapení v podobě nádherného dortu od Aleny Nečesánkové. Nadšená očka všech hledala svého marcipánového dvojníka, dokud na starobylém hasičském autě nezůstala ani jedna figurka. A protože dort byl hodně velký, pochutnaly si na něm i ostatní děti.

Mnozí ze zúčastněných měli možnost prohlédnout si hasičské auto, jeho vybavení a dobrovolníci si dokonce zkusili manipulaci s vodním dělem.

Velký dík patří všem, kteří se podíleli na přípravě dětského odpoledne, i těm, kteří podpořili svojí účastí tuto akci organizovanou nejen pro děti. Bohužel na další „Než školní zvonek zazvoní“ si budeme muset rok počkat. Mezitím však budeme mít mnoho jiných příležitostí si s dětmi vyjít a pobavit se.

Mgr. Petra Stárková